

Jubilea a milníky

Na stránkách Časopisu pro právní vědu a praxi se poprvé objevuje nová rubrika *Osobnosti brněnské právnické fakulty*. Jejím cílem je připomenout známé i méně známé osobnosti spojené s fakultou a jejich dílo. Ambicí těchto textů není dublovat historické publikace či encyklopedická hesla věnovaná daným osobnostem. Kratšími čtivými texty chceme k zájmu o minulost fakulty přitáhnout i ty čtenáře, kteří by po specializované publikaci nejspíš nesáhli.

Osobnosti vybíráme s ohledem na výročí narození či úmrtí v roce, v němž text vychází. U těch, kdo působili i mimo fakultu, se soustředíme primárně na jejich činnost na fakultě. Medailon přinese základní informace o životě a působení dané osoby a přehled nejvýznamnějších publikací. Ti, kdo budou mít zájem dozvědět se více, najdou v medailonu i odkazy na existující biografickou literaturu. Prvním textem v této rubrice připomíná Pavel Salák 70. výročí úmrtí Bohuslava Ečera.

Dvacáté století přineslo fakultě i události a osoby, jejichž výročí formou pamětního medailonku připomínat nechceme. Podobně osudy řady lidí, kteří na fakultě působili, nejsou černobílé a nelze jim snadno dát nálepku padoucha či hrdiny. Obojím tématům se v našem časopise chceme rovněž věnovat, avšak vhodnější pro ně budou standardní odborné články.

V tomto čísle

Číslo otevírá článek Ivana Tvrdíka *Trvání věcné příslušnosti (v řízení o insolvenční odpůrčí žalobě)*. Autor kritizuje judikaturu Nejvyššího soudu, podle níž insolvenčním (krajským) soudům chybí věcná příslušnost k rozhodování o požadavku na vydání bezdůvodného obohacení v situaci, kdy byl zamítnut návrh insolvenčního správce na určení neúčinnosti dlužníkovy právního jednání. Autor na základě doktrinární literatury a judikatury z německy mluvících zemí i ČR dospívá k závěru, že věcná příslušnost musí být určitelná již na počátku řízení a trvá po celou dobu řízení.

Břetislav Martínek v článku *Správní žaloby nejvyššího státního zástupce – ohlednutí po více než dvaceti letech* prezentuje soudní rozhodnutí o těchto žalobách v členění podle jednotlivých agend. Zároveň autor polemizuje s judikaturou správních soudů a Ústavního soudu k posuzování důvodnosti těchto žalob. Podle této judikatury je třeba veřejný zájem chráněný podanou žalobou vyvažovat s právní jistotou účastníků původního správního řízení. Autor tento přístup označuje za nekoncepční, neboť nemá oporu v textu zákona a rovněž pomíjí, že v konkrétní věci může být dán zájem na podání žaloby i nutností sjednotit výklad práva či postup správních orgánů.

Má DMA regulatorní a/nebo soutěžní „DNA“? Tuto otázku si klade stejnojmenný článek Josefa Bejčka. Nové nařízení o digitálních trzích (DMA) je založeno na per se zákazech určitých praktik subjektů, které Evropská komise označí za gatekeepery. Autor rozebírá možnost dvojího postihu podle DMA a podle soutěžního práva a vyslovuje rovněž obavy, že nová úprava může mít odrazující účinek nejen vůči nekalým praktikám, nýbrž může také podvázat inovační dynamiku digitálních trhů.

Článek Martina Haply *Projekt konsekencializace a hodnotová východiska lidských práv* předkládá argumenty pro myšlenku monistického základu lidských práv. Dále ukazuje, že vedle lidské důstojnosti či autonomie může být stejně dobrým kandidátem na ono základní východisko lidských práv hodnota potěšení.

Článek *Trestnoprávna zodpovednosť manažéra kybernetickej bezpečnosti v českom a slovenskom právnom poriadku* autorů Jozefa Čentěše a Michala Rampáška rozebírá právní úpravu povinností manažerů kybernetické bezpečnosti a zahraniční soudní rozhodnutí. Na tomto základě autoři následně rozebírají, jak by příslušné události (jde zejména o nepravdivá veřejná prohlášení týkající se úrovně kybernetické bezpečnosti a neoznámení incidentu, podávání nepravdivých či zkreslujících informací a nezabezpečení digitálních stop) byly řešeny podle českého či slovenského práva.

Jaroslav Benák
šéfredaktor